

כתר אור עליון

העלון מוקדש לע"נ אורית בת טובה ע"ה

פרשת בהר בחקותי

כא' אייר תשפ"ג

פרשת השבוע

הגאון הרב זמיר כהן שליט"א

זמני השבת

הדלקת נרות-19:07

צאת שבת - 20:10

רבינו תם-20:42

השבת. ומי שמחלל את השבת, הנני רואה אותו כמי שאינו מכיר בי כבורא העולם, כליליה". לא על כל מצווה נאמר כי היא משמשת ככריתת ברית, ולא על כל מצווה נאמר כי היא אות וסימן לעניין מיוחד. אולם על השבת נאמר שני אלו, משום חשיבותה. לפיכך ראתה התורה צורך להסמיך כאן את איסור עבודה זרה, לשמירת השבת. לומר שזה חשוב כמו זה. ומהי הגדרת מלאכה האסורה בשבת? המילה "מלאכה" היא משורש "מלך", בעוד המילה "עבודה" היא משורש "עבד". זהו אדם העומד בראש העיסוקים האנושיים, וזהו אדם הנמצא בתחתית הסולם, על אף ש"מלאכה" ו"עבודה" נראות כעבודת כפיים, אלא ישנן שלושים ותשע פעולות המוגדרות כמלאכות, בגלל השינוי המהותי שהן יוצרות, כגון: כותב ללא שום טרחא, זורע אפילו זרע אחד מבלי להתעייף, קוטף עלה או פרי, מתניע רכב ומבעיר ניצוץ השורף דלק, מדליק מצת או תאורה חשמלית, מוציא מרשות היחיד לרשות הרבים, חותך נייר, גוזז ציפורן או שערה, ועוד. בכל אלה אינו טורח, אבל עושה מלאכה. והרי הקב"ה מכריז ואומר: כשם שאני בראתי את העולם ללא טרחא, ושבתי ביום השביעי מכל מלאכתי, גם בני ישראל לא יעשו מלאכה ביום השבת. לפיכך, מקור הברכה בפרנסה טמון ביום השבת, יום בו שובת היהודי ממלאכתו, לובש בגדים נאים וסועד סעודות פאר, ומתענג בחברת בני משפחתו מבלי לקטוע את השיחה עם רעייתו בגלל טלפון שמצלצל, ומבלי שאף אחד מהילדים "בורח" בעת הסעודה המשפחתית לצאת עם חבריו. הכל מאוחדים בשלווה, אוכלים, שרים ומשוחחים יחדיו, ויוצאים במוצאי שבת לאחר ההבדלה עם כוחות רעננים לששת ימי השבוע. אשרי חלקם בעולם הזה ובעולם הבא! שבת שלום.

פרשת השבוע נחתמת במילים: "לא תעשו לכם אֱלִילִים וּפְסָל וּמִצְבֵּה לֹא תִקְיֹמוּ לָכֶם וְגו', אֶת שַׁבְּתֹתַי יִתְשָׂמוּ". כל הקורא פסוקים אלה תמה מיד: מדוע ציינה התורה את שני הנושאים הנכבדים האלה יחד? מה הקשר בין עבודה זרה לשמירת שבת? ובפרט שעל שמירת שבת כבר הצטוונו בעשרת הדברות, ומה ביקש הקב"ה לחדש לנו באזכור המצווה שוב כאן? על שאלות גדולות אלה עומד האור החיים הקדוש, ומשיב תשובה האמורה לעורך כל יהודי ויהודייה להתבוננות מעמיקה עם עצמו באשר למצבו בשמירת השבת. הנה דבריו: "נתכוון להסמיך מצוות שבת למצווה שלפניה, דכתיב 'לא תעשו לכם אֱלִילִים' לומר, כשם שעבודה זרה שקולה ככל התורה, גם מצות שבת שקולה ככל התורה כולה". והדבר דורש הסבר. לעניין עבודה זרה מובן מאד מדוע העובר עבירה זו נחשב אצל הקב"ה כעובר על כל התורה, שהרי מיד כשהוא עובד עבודה זרה, הוא מורד במלכו של עולם. ומרידה במלך כוללת בתוכה מרד בכל חוקיו. אבל הלא השבת היא רק אחת ממצוות התורה, ומדוע גם העובר עליה נידון כעובר על כל התורה? אולם התשובה פשוטה, והיא טמונה במקום בו ציינה התורה את טעם מצוות שמירת השבת. וכך נאמר בפרשת כי תישא (ישא א, טז-יז): "וְשָׁמְרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשַּׁבָּת, לַעֲשׂוֹת אֶת הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם, בְּרִית עֹלָם! בֵּן י וּבֵן י בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, אוֹת הוּא לְעַלְמֵךְ, כִּי שִׁשַּׁת יָמִים עָשָׂה ה' אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנְפְּשׁ". ביאור המילה "אות": סימן. וכאן נאמר שהסימן המשמש בוחן אלוהי לכל יהודי, האם הוא מאמין בה' כי הוא ברא את העולם, או שחלילה להיפך, הוא האופן שבו הוא מתנהג בשבת. ובמילים אחרות: הקב"ה מכריז ואומר, "מי שמאמין בי שבראתי את העולם בששה ימים ושבתי מלאכה ביום השבת, יוכיח זאת במעשיו, על ידי שישבות גם הוא ממלאכה ביום

אשת חיל

מתוך החוברת כשרות המטבח

הלכות מליחה

זמן שהיית המלח

יש להשהות את החתיכה בעוד המלח עליה למשך שעה, אבל במקום צורך יש להקל להשהות חצי שעה, ובשעת הדחק כגון בערב שבת שהזמן מצומצם, די להשהות שמונה עשרה דקות וכדעת מרן השלחן ערוך. (שכב)

הדחה אחרונה

אחר ששהתה החתיכה במלח, ידיח את החתיכה מהדם שעליה, עד שיהיו המים זכים ונקיים. (שלד)

ילקוט יוסף

סימן רמד - מלאכות שהעכו"ם עושה לישראל

מספרי מרן הראשל"צ הגאון הרב יצחק יוסף שליט"א

הפוסק עם הגוי שיבנה לו את ביתו, או לקצור את שדהו, אם הבית או השדה בתוך התחום שרגילים אנשי העיר לפעמים לילך לשם, אסור לו להניחם לעשות לו המלאכה בשבת, מפני הרואים שאינם יודעים שפסק עמו בקבלנות, ויחדשוהו שאמר לגוי לעבוד בשבת. וכן פועלים גוים המשפצים דירה עבור יהודי, צריך למנוע מהם להמשיך לעבוד בשבת. ואם הבנין הוא מחוץ לתחום, או באיזור שמתגוררים בו גוים, מותר. ואם בנו בית לישראל בשבת באיסור, נכון להחמיר שלא יכנסו בו. ויש אומרים שאם בנו חנות בשבת באיסור, מותר ליכנס בו [בימי החול]. ואם בנו בית כנסת בשבת על ידי קבלן גוי בחוץ לארץ, מבלי ידיעת חברי הנהלת בית הכנסת, וידוע שרוב בני העיר בונים בתיהם בקבלנות, מותר להיכנס לבית הכנסת ולהתפלל בתוכו בלי שום פקפוק, מכמה טעמים, ואין בזה אפילו חומרא ממדת חסידות. [שו"ת יביע אומר חלק ח' סימן כה, ליקוט יוסף, שבת כרך א עמוד כה, ועמוד הקנד. שארית יוסף חלק ג' עמוד שע].

ההקדשה המוכרזת

לרפואת: מו"ר הרב דוד שלום [בצרי] בן ויקטוריה, הרבנית צביה חנה בת הרבנית אביגיל, יוסף עזריאל בן חיה מיכל, שגיא בן סיגלית לויט, יניב בן אהובה, אריה בן שמחה. ידידיה בן אביטל. יהודה יצחק בן אריס. מרים בת אסתר, אברהם אלברט בן בלינה, משה בן בלינה, הרב בנימין דב בן סימה רחל. יצחק חיים בן אידה. שלמה בן רחל, הדסה בת דקלה, רבקה בת אלטו. שירה בת אביגיל אלה. שלו בן רויטל. בניה שראל בן אביבה] **ולהבדיל לע"נ:** אשר מסעוד בן עזיזה. הרב אורי זוהר בן גולדה זצוק"ל שם טוב ציון בן אסתר אסתר יוכבד בת ריזל ברכה, ר' חיים זאב בן עופרה יעל ז"ל. להצלחת עם ישראל בחובותיו וגשמיות ולנאולה השלמה בחרימים במהרה אמן

אליבא דהילכתא

הרה"ג בנימין חותה שליט"א

אחת סלע

מאוצרו של מו"ר הגאון הרב יצחק זילברשטיין שליט"א

אותיות קטנות

וכי תמקרו ממכר לעמיתך... אל תונו איש את אחיו (ויקרא כ"ה י"ד)

שאלה: מה הדרך בבציעת הלחם בשבת בברכת המוציא האם לבצוע בסכין או ביד?

תשובה: הטוב ביותר לבצוע הלחם בשבת בסכין ולא ביד ומי שאין לו סכין יחתוך בידו ללא חשש כלל.

ביאורים: בספר כי בו שבת ח"א עמ' תפ' הבאנו כמה דעות בפוסקים שיש לחתוך בסכין את הלחם ולא ביד משום שנראה מעשה רעבתנות וביארנו שם אף שבשבת לא נראה רעבתנות כפי שמצינו בכמה הלכות וצריך לומר שבעניינינו יש במעשה זה יותר רעבתנות. ובס"ד חשבתי להביא ראייה חזקה שיש לחתוך בסכין ולא ביד שמצינו בכי בא מועד פסח ח"ב עמ' נב' שהטעם שבלייל הסדר ביחץ יש לחצות המצה ביד ולא בסכין אחד הטעמים כתבו הא"א בסי' תעג' ס"ק ו' וחזו"ע פסח עמ' מו' כיון שדרכו של עני לפרוס בידו ולא בסכין ולפי זה ברור שלא מתאים בשבת להתנהג בבציעת הפת כדרכו של עני ולכן נראה שיבצעו בסכין ואם אין סכין אינו מעכב, שסוף סוף בשבת אין ענין של דרך חירות.

מהקנה"ה!
למקום הגיע מנהל החנות והודיע לבעל: "לאחר טחינת הדגים וקנייתם כבר אינך יכול לחזור בד ולבטל את המקום!" אך הבעל המשיך להתעקש וטען כי מדובר ב"מקח טעות".
עם מי הדין?

תשובה

התשובה לשאלה זו תלויה בצורה של פרוסום המשפט המגביל את המבצע, דהיינו: אם בית הדין יתרשם שהמשפט המגביל את המבצע נכתב באותיות קטנות מאוד, באופן שרוב האנשים אינם מצליחים להבחין בו [וציין הגבלת מבצע באופן כזה אינו נפוץ] - הבעל אכן רשאי לבטל את המקח ולקבל את כספו בחזרה, ולמודעת הפרסום אין שום תקף, כי כתב זה נחשב לכתב גנבים' שמטרתו לרמות את הצבור. ויש לטען כלפי עורכי המבצע: הלא נתן היה להדפיס באותיות גדולות יותר, מדוע אם כן בחרתם להשתמש דווקא באותיות כה קטנות - אין זה אלא כדי להוליך שולל את הצרכנים... ומכיון שבאופן שכזה המקח נעשה בטעות, ממילא הוא בטל!

אולם, אם רב העולם יכולים להבחין במשפט שנקתב בשולי המודעה, אלא שהאשה נחפזה לבצע את ההזמנה מבלי להתבונן היטב במודעה - אזי המקח קיים, ויש לשלם עבור הדגים את מלוא התשלום (וישן בשו"ע חו"מ סי' מ"ה ס"ג).

לסכום: אם רב האנשים מבחינים במשפט המגביל את המבצע, המקח חל. אך במקרה שרוב הצבור אינו מבחין בזה, רשאי הקונה לבטל את המקח ולקבל את כספו בחזרה.

מעשה שהיה באשה שראתה מודעת רחוב ענקית, המודיעה על מבצע מיוחד בצרכניה פלונית. במודעה נכתב באותיות בולטות וגדולות: "דגני קרפיון בחצי מחיר! במקום 30 ש"ח לקילו - 15 ש"ח בלבד!"

האשה מהרה להתקשר לבעלה, ספרה לו על המבצע ובקשה ממנו שילך לצרכניה, יזמין ששה קילוגרמים של קרפיון ויבקש לטחן אותם.

הבעל עשה כדבריה ופנה אל הצרכניה. לאחר שקבל לדיו את שקיות הדגים הטחונים, נתן לעובד הצרכניה את כרטיס האשראי שלו. העובד בצע את העברת התשלום על ידי הכרטיס ונסר לבעל את הקבלה.

הבעל התבונן בקבלה, וגלה כי חיבב 180 שקלים. הוא השתומם ושאל: "6 כפול 15 הם 90 שקלים, מדוע כתוב פה שחיבתם אותי ב-180?" חנה העובד וענה: "ידידי היקר, טעית בקשבון - 6 כפול 30 הם 180 שקלים..."

"30!?! תמה הבעל, הרי פרסתם אודות מבצע הקרפיון בחצי מחיר!?"

"אני מאוד מצטער" השיב העובד, "כנראה לא קראתם היטב את המודעה...", הוא שלף את המודעה והצביע בפני הבעל על שורה הכתובה באותיות קטנות בשולי המודעה: "הנה לה, כתוב כאן במפורש: המבצע מתנה בקנישת מוצרים מהצרכניה בשו"י 400 ש"ח..."

הבעל התרעם וטען: "התנאי המגביל את המבצע נכתב באותיות כה קטנות שבקשי נתן להבחין בהן! ומכיון שמעולם איננו קונים כמות כה גדולה של דגים, ורק מחמת המבצע המיוחד בצענו את ההזמנה, אני דורש לחזור בי

לא משנה כמה קילו גרעינים אכלת תמיד האחרון יהיה שרול, ככה אמזכרת.

רק בישראל תשמע את החורה אומר: לא מספיק אתה לא מגיע כלום, אלא אתה גם מאלר...???

ידעתם שאם עושים ביטוח נגד גניבות ומישהו גונב לכם את השמיכה בלינה אז אתם לא מכוסיים...??

ידעית היקר, בואי ורצורסי איננו אומץ מרתק של 40 יום לימוד הלכה יומי - רק 5 דקות בנושא הצניעות מפני הרבנית רות שמש תליט"א
03-6171121
אח"כ אבקש לזכירת 1-1 אלכב 2

מה שקצוב לך יגיע עד אלייך בין כה וכה
Breslev.co.il

בואי תתחברי לקו הישועות (הלכות צניעות וסיפור ישועות)
3 דקות ביום מצילות חיים ותראי ישועות בכל התחומים
מספר הקו 073-383-4050
2448 וא 5